

JONGERENAFDELING Take pART

THIRZA KAFOE, VEERLE HILGERS, TIM HUIJGEN, JESLYN MAHABIER

Groepsfoto Take pART 2025-2026
foto Lizzy van Leeuwen

J.M.W. TURNER
*Dort, or Dordrecht:
The Dort Packet-
Boat from Rotterdam
Bealmed, 1818*
Yale Center for British
Art, Paul Mellon
Collection, New Haven,
Verenigde Staten

De oplettende lezer herinnert zich Take pART vast wel: in de vorige Culthure heeft de jongerenafdeling van het Dordrechts Museum twee pagina's gevuld met kunstkritiek en puzzeltjes. Het nieuwe Take pART-jaar is in oktober gestart en je kunt hun werk al terugzien in de *Tags* die ze in de vaste collectie van het Dordrechts Museum hebben achtergelaten, of misschien was je wel bij hun rondleidingen of *Art After Dark* in januari? Uiteraard kon de mening van Take pART in de nieuwe Culthure niet ontbreken! Geïnspireerd door de uiteenlopende kunst van J.W.M. Turner en Nicky Assmann hebben de Take pARTners een wereldkaart ontworpen en twee kunstkritieken geschreven.

Kan je geen genoeg krijgen van het perspectief van Take pART? Sluit dan aan bij een van de rondleidingen die op meerdere zondagen door de jongerenafdeling worden gegeven.

Tussen wolken en zeepbellen

TIM HUIJGEN

Voor Take pART mag ik een stuk schrijven over de gelijkenissen tussen de kunstwerken *Dort, or Dordrecht: The Dort Packet-Boat from Rotterdam Becalmed* van J.M.W. Turner (1818) en Nicky Assmanns *Solaris* (2013, revisie 2025). De eerste een monumentaal olieverfschilderij op doek, de tweede een kinetisch kunstwerk waarbij de bezoeker zelf dunne zeepvliezen omhoog kan trekken.

Als eerste krijg ik van beide werken een gevoel van rust: Assmanns *Solaris* roept bij mij jeugdherinneringen op van het bellenblazen als kind, een tijd waarin er nog geen zorgen waren en de wereld in harmonie leek te leven. *Dort, or Dordrecht: The Dort Packet-Boat from Rotterdam Becalmed* van Turner, doet mij denken aan mijn opa en oma, die mij elk jaar een dagje mee laten varen met hun boot, zodat ik kan genieten van de heerlijke rust in de Biesbosch en even kan ontsnappen aan de herrie van de stad.

Ik zie ook een visuele gelijkenis tussen de twee schilderijen. Het was lastig mijn vinger erop te leggen, het vergde wat fantasie, maar uiteindelijk vond ik het. Kijk je mee? Knijp je ogen maar eens halfdicht terwijl je naar de werken kijkt. Met je ogen tot spleetjes zie je hoe de kleuren van de zeep van Assmann terugkomen in de wolken van Turner. Het geel en groen van het zeepvlies begint op het zonlicht tussen de wolken te lijken en de kringen in de zeep nemen de vormen van wervelende wolken aan. Daarnaast krijgt het troebele en stromende water onderaan het doek van Turner dezelfde structuur als de kleurrijke draaikolken in het zeepsop van Assmann. Dus al lijken de werken op eerste oogopslag uit twee verschillende werelden te komen, met wat gevoel en fantasie raaken ze elkaar toch.

Op zoek naar kleur

VEERLE HILGERS

Het is je vast niet ontgaan dat de werken van Turner en Assmann er ontzettend verschillend uitzien. Waar Turner het natuurlijke suggereert met de kwast, lijkt Assmann hier juist techniek voor in te zetten. Twee verschillende soorten uitingen, maar beide van enorme turbulentie, hoe kan dat komen?

Wij, en onder ons ook Nicky Assmann, leven in een tijd van grote veranderingen; in slechts de lengte van een mensenleven is de dagelijkse realiteit in een hoog tempo totaal getransformeerd. Maar die razende verandering is niet alleen iets van deze tijd, integendeel. Ik neem je mee naar de late jaren van de 18de eeuw, waar midden in de Industriële Revolutie William Turner geboren wordt. Innovatie na innovatie wordt geïntroduceerd, in gebruik genomen en wordt langzaam het nieuwe normaal. Het zijn veranderlijke tijden, net als nu.

Maar is er dan toch een verschil tussen die tijden? Absoluut! Als we bijvoorbeeld de uitvinding van de trein nemen. Toen deze net geïntroduceerd werd, maakte dat een enorm verschil; het was immers de eerste van zijn soort. Maar in onze tijd wordt die uitvinding steeds gecompliceerder. Lampjes, wc's, wifi; ik weet nu niet echt veel van treinen, enfin, het idee is duidelijk. Hoewel de verandering vroeger groter was, was het minder frequent en liet niet alles op elk zintuig tig prikkels achter. Kortom, het verschil wordt kleiner doch frequenter, de prikkels alsmat hoger. Iets wat terugkomt in de kunst. Bij Turner kijken we naar een landschap beïnvloed door stoomboten en treinen, terwijl we bij Assmann als kijker onderdeel zijn van haar kunstlandschap waarbij ze meerdere zintuigen prikkelt.

Wat mij persoonlijk vrijwel direct opviel aan deze twee kunstenaars, is hoe ze naar de natuur toe trekken in tijden dat innovatie een grotere rol gaat spelen. Het is bijna alsof ze ons willen herinneren aan de sublimiteit van de natuur wanneer deze vergeten lijkt te worden. Dat idee van herverbinding, dat ook bij deze twee kunstenaars een rol lijkt te spelen, is vandaag de dag nog zichtbaarder dan ooit tevoren. Kijk bijvoorbeeld naar de enorme beweging aan backpackers. Zij trekken de natuur in. Zij zijn, net als Turner in zijn tijd, op zoek naar echtheid, zintuiglijkheid en verwondering. Maar bovenal naar kleur in een steeds grijzere wereld. <